

**РІШЕННЯ**  
**спеціалізованої вченої ради**  
**Вищого навчального закладу «Університет імені Альфреда Нобеля»**  
**про присудження ступеня доктора філософії**

Спеціалізована вчена рада ДФ 08.120.019 ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля» (м. Дніпро) прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» на підставі прилюдного захисту дисертації **Шаравари Володимира Володимировича** «Формування тактично-стратегічної компетентності майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій в умовах освітнього середовища закладу вищої освіти» за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

«27» жовтня 2023 року

**Шаравара Володимир Володимирович**, 1996 року народження, громадянин України, освіта вища.

Закінчив у 2018 році Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара і здобув кваліфікацію магістра за спеціальністю «Системний аналіз» освітньою програмою «Системи і методи прийняття рішень».

З 05 березня 2019 року по 05 березня 2023 року – аспірант очної (денної) форми навчання за спеціальністю 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Дисертація відповідає основним напрямкам досліджень кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», проведених у межах комплексних наукових тем: «Теоретичні та методичні засади моделювання компетентнісної професійної освіти у контексті євроінтеграції» (державний реєстраційний номер 0117U000784) і «Теоретико-методологічні засади професійного становлення фахівця в інноваційному соціокультурному просторі» (державний реєстраційний номер 0122U200059). Тему затверджено Вченою радою ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля» (протокол № 3 від 30.05.2019 р.).

Дисертацію виконано у ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля».

Науковий керівник – Лебідь Ольга Валеріївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля».

Здобувач має 15 наукових праць (13 – одноосібні), з них: 5 – у наукових фахових виданнях України, 1 – у зарубіжному виданні, 1 – у виданні, що індексується у НБД Scopus, 8 – у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій, у тому числі:

1. **Шаравара В. В.** Професійна підготовка майбутніх фахівців з інформаційних технологій в умовах освітнього середовища: аналіз результатів наукових досліджень. *Педагогічні науки: теорія та практика*. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика». 2021. № 4 (40). С. 197–203 (*фахове видання*).

2. **Шаравара В. В.** Аналіз експериментальної роботи з формування тактично-стратегічної компетентності майбутніх фахівців ІТ. *Інноваційна педагогіка*. 2023. Вип. 55, Т. 3. С. 152–156 (*фахове видання*).

3. Babkin V. V., **Sharavara V. V.**, Sharavara V. V., Voznyak A. V.,



Kharchenko S. Ya. Using augmented reality in university training for students. *CEURWorkshop Proceedings*. 2021. 2898. P. 255–268 (*Scopus*).

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Лаврентьева Олена Олександрівна, голова спеціалізованої вченої ради, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», м. Дніпро.

Дисертація є теоретико-експериментальним дослідженням проблеми формування тактично-стратегічної компетентності майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій в умовах освітнього середовища закладу вищої освіти.

У дисертації подано авторське тлумачення тактично-стратегічної компетентності майбутніх фахівців у галузі ІТ. Це – особистісне інтегративне утворення, що становить єдність професійно значущих якостей, знань та вмінь у галузі інформаційних технологій, за допомогою яких фахівці формулюють стратегічну й тактичну мету для розвитку нових ідей у проектуванні та розробленні програмних засобів і цифрових технологій, виявляють ціннісномотиваційне ставлення до стратегічних змін і гнучкість у поведінці, здійснюють адекватний вибір та реалізацію стратегій і тактик залежно від інформаційних ресурсів, здійснюють планування, розроблення, прогнозування, координацію, керування та вдосконалення професійної діяльності в галузі інформаційних технологій для забезпечення її ефективності.

В другому розділі подано авторське тлумачення педагогічної системи формування тактично-стратегічної компетентності майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій як множини взаємопов'язаних компонентів (цільовий, об'єкт-суб'єктний, змістовий, технологічний та середовищний), об'єднаних спільною метою функціонування та єдністю керівництва, що потрібне для реалізації педагогічного впливу на формування тактично-стратегічної компетентності студентів, яке відбувається в умовах освітнього середовища закладу вищої освіти.

У результаті дослідження було підтверджено значущість форм і методів фахової підготовки студентів: форми (лекція, практичне, індивідуальне заняття, позааудиторні заходи (кіноклуб, фестиваль ідей, науково-дослідна робота студентів, екскурсії, науково-освітній центр з інформаційних технологій) та методи (когнітивні, креативні, організаційно-діяльнісні).

Дисертація є завершеною науковою працею, виконаною особисто дисертантом у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить нові наукові положення та висновки, сукупність яких кваліфікується як вагомий внесок у розвиток професійної освіти України. Основні результати дисертаційної роботи одержано автором самостійно.

Аналіз дисертації, опублікованих праць дає підстави для висновку про те, що дослідження Шаравари Володимира Володимировича «Формування тактично-стратегічної компетентності майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій в умовах освітнього середовища закладу вищої



освіти», є завершеною, самостійно виконаною науковою працею, заслугове позитивної оцінки, відповідає вимогам, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019 р.); Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами, внесеними відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21 березня 2022 року № 341), а його автор Шаравара Володимир Володимирович заслугове на присудження наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями), 01 – Освіта/Педагогіка.

**Осадча Катерина Петрівна** – опонент, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інформатики і кібернетики Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, зауваження:

1. Для більш чіткого розуміння суті тактично-стратегічної компетентності фахівців інформаційних технологій, у тексті дисертації варто було б глибше висвітлити та узагальнити особливості реалізації їхньої тактично-стратегічної діяльності.

2. Дисертація значно виграла б завдяки ширшому аналізу досвіду формування тактично-стратегічної компетентності майбутніх ІТ-фахівців за кордоном.

3. У підрозділі 2.1. наведено основні методологічні підходи для формування тактично-стратегічної компетентності студентів. Вважаємо, що деякі із них (студентоцентричний, інформаційний та комунікативно-діяльнісний) доцільно було б розкрити детальніше.

4. На с.163, 164 представлено різні моделі організації освітнього середовища в умовах дистанційного навчання (ротаційна, гнучка, самостійне змішування, віртуальне середовище). Ми вважаємо, що краще було б подати їх використання в контексті професійної підготовки майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій.

5. У підрозділі 2.3 наведено результати експериментальної роботи. Потребує уточнення, які саме форми та методи навчання виявилися найбільш ефективними в контексті формування тактично-стратегічної компетентності студентів.

**Прошкін Володимир Вадимович** – опонент, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри математики і фізики Київського університету імені Бориса Грінченка, зауваження:

1. У роботі варто було б висловити авторську позицію стосовно співвідношення між поняттями «тактично-стратегічна компетентність», «тактично-стратегічне мислення», «тактично-стратегічна культура».

2. На с.82, 83 наведено загальні та специфічні функції тактично-стратегічної компетентності. Дисертація значно виграла, якщо б автор представив ці функції у контексті реалізації професійної діяльності фахівців



галузі ІТ.

3. На рис. 2.2. представлено модель педагогічної системи формування тактично-стратегічної компетентності майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій в умовах освітнього середовища закладу вищої освіти. Ця модель містить 5 компонентів. Потребує пояснення, що саме слугувало підґрунтям вибору такої структури, адже сучасний фонд наукових знань містить різні підходи щодо побудови педагогічних систем.

4. Дисертація значно виграла, якщо б автор навів приклади реалізації середовищного компонента педагогічної системи під час дистанційного навчання.

5. У підрозділі 2.2 представлено технологічний компонент реалізації авторської педагогічної системи, що містить різні форми, методи, прийоми та засоби навчання. Варто уточнити, що саме слугувало використанню певних методів навчання на різних етапах реалізації педагогічної системи.

**Волкова Наталія Павлівна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», зауваження:

1. На с. 144-146 наведено принципи формування тактично-стратегічної компетентності студентів. Вважаємо, що зазначені принципи варто було б розкрити в контексті професійної підготовки майбутніх фахівців ІТ.

2. У таблиці 2.2. наведено основні етапи реалізації технологічного компонента авторської педагогічної системи. Із тексту дисертації незрозуміло, чи відбувалася корекція зазначених етапів для тих студентів, які мали труднощі у навчанні?

3. Маємо також побажання на майбутнє – у процесі аналізу наукової літератури варто уникати реферативного стилю викладання матеріалу, наводити більше узагальнень і чіткіше висловлювати авторську позицію.

**Олійник Ірина Вікторівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», зауваження:

1. У науковій роботі наведено значний фактичний матеріал, що характеризує стан розробки проблеми формування тактично-стратегічної компетентності майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій в умовах освітнього середовища закладу вищої освіти. Проте, на наш погляд, не всі представлені позиції науковців підкріплюються авторською оцінкою дисертанта.

2. Визначаючи у моделі наукові підходи щодо формування тактично-стратегічної компетентності майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій в умовах освітнього середовища закладу вищої освіти (системний, компетентнісний, особистісно зорієнтований, студентоцентрований, міждисциплінарний, середовищний, інформаційний, комунікативно-діяльнісний) дисертант залишає поза увагою синергетичний підхід. Вважаємо, що в межах цього підходу професійну підготовку та процес формування тактично-стратегічної компетентності можна інтерпретувати з погляду самоорганізації та особистісного розвитку майбутнього фахівця.



3. У дисертації, що є в цілому досить об'ємною за змістом, перший (теоретичний) розділ охоплює 95 сторінок, що, не зважаючи на його деталізацію та логічну структурованість, видається дещо перевантаженим у загальній архітектурі наукового дослідження.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,  
«Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує Шараварі Володимиру Володимировичу ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Голова разової спеціалізованої  
вченої ради



Лаврентьєва О.О.

27.10.2023р.